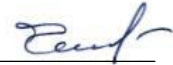


Міністерство освіти і науки України  
Національний технічний університет  
«Дніпровська політехніка»

Кафедра державного управління і місцевого самоврядування



«ЗАТВЕРДЖЕНО»  
завідувач кафедри

Чикаренко І.А. 

«01» липня 2022 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**  
**«Права і свободи людини»**

Галузь знань .....	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність .....	281 Публічне управління та адміністрування
Рівень вищої освіти .....	третій (освітньо-науковий)
Статус .....	вибіркова фахова
Загальний обсяг .....	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю .....	диференційований залік
Термін викладання .....	4 семестр, 7 чверть
Мова викладання .....	українська

Викладач: д.держ.упр., проф. Баштанник В.В.

Пролонговано: на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_) «\_\_» \_\_ 20\_\_ р.  
(підпис, ПІБ, дата)

на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_) «\_\_» \_\_ 20\_\_ р.  
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро  
НТУ «ДП»  
2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Права і свободи людини» для здобувачів ступеню доктора філософії за освітньо-науковою програмою «Публічне управління та адміністрування» спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. державного управління і місцевого самоврядування. – Дніпро : НТУ «ДП», 2022. – 14 с.

Розробник: Баштанник Віталій Володимирович, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання,
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки аспірантів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

## ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ .....	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ .....	4
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
5.1 Тематичний план та розподіл обсягу часу за видами навчальних занять .....	5
5.2 Самостійна робота .....	6
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ .....	6
6.1 Шкали .....	7
6.2 Засоби та процедури.....	7
6.3 Критерії.....	8
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ...	11
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	11

## 1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Мета дисципліни** «Права і свободи людини» – формування здатності розв’язувати комплексні проблеми в сфері публічного управління та адміністрування суспільними процесами та відносинами, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань про ключову цінність західної цивілізації – права людини.

## 2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ДРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)
	Зміст
ДРН – 01	Продемонструвати <i>розуміння</i> основ існуючих парадигм прав людини, вміння <i>критично аналізувати</i> тенденції розвитку теоретико-методологічних підходів до проблематики прав людини
ДРН – 02	Представляти та обговорювати власні наукові результати в усній та письмовій формах, володіти термінологією для повного розуміння іншомовних наукових текстів з публічного управління та адміністрування
ДРН – 03	Продемонструвати <i>розуміння</i> сутності моделей еволюційного ціннісно-орієнтованого розвитку, <i>вміння аргументувати</i> та <i>обґрунтувати</i> авторську позицію
ДРН – 04	Продемонструвати <i>розуміння</i> сутності та здатність практично <i>застосовувати</i> гуманізаційні концепції публічного управління у предметній сфері власного дослідження, <i>вміння аргументувати</i> та <i>обґрунтувати</i> авторську позицію
ДРН – 05	Продемонструвати <i>розуміння</i> методологічних засад, ключових ознак і проблемного поля прав людини, <i>здатність застосовувати</i> концептуальні підходи під час здійснення наукових досліджень та реалізації професійної діяльності в органах публічного управління, <i>вміння аргументувати</i> та <i>обґрунтувати</i> авторську позицію
ДРН – 06	<i>Показати здатність</i> формувати людиноцентристську модель управлінської діяльності відповідно до власного напряму дослідження, <i>вміння аргументувати</i> та <i>обґрунтувати</i> авторську позицію щодо елементів наукової новизни власного дисертаційного дослідження у контексті забезпечення прав людини

## 3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Міждисциплінарні зв’язки: вивчення курсу ґрунтуються на знаннях, отриманих з вивчених дисциплін за попереднім рівнем освіти щодо предметної сфери публічного управління та адміністрування

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Концептуальні засади публічного управління та адміністрування	Продемонструвати <i>розуміння</i> основ існуючих парадигм публічного управління, вміння <i>критично аналізувати</i> тенденції розвитку парадигм публічного управління та концептуальні основи взаємодії методів, принципів та функцій публічного адміністрування в публічному управлінні
	Продемонструвати <i>розуміння</i> методологічних засад, ключових ознак і проблемного поля публічного управління та адміністрування, здатність <i>застосовувати</i> концептуальні підходи у сфері публічного управління та адміністрування під час реалізації професійної діяльності
	Продемонструвати вміння генерувати інноваційні ідеї у сфері публічного управління та адміністрування, розуміти завдання публічного управління та адміністрування на сучасному етапі реформування системи державного управління в Україні

#### 4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		Денна / Вечірня		Заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	60	21	39	6	54
практичні	60	14	46	4	54
лабораторні	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-
РАЗОМ	120	35	85	10	108

#### 5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

##### 5.1 Тематичний план та розподіл обсягу часу за видами навчальних занять

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
<b>ЛЕКЦІЇ</b>		<b>72</b>
ДРН – 01	Змістовий модуль 1. Цивілізаційний концепт прав і свобод людини	8
ДРН – 02	Тема 1. Предмет та завдання теорії прав людини. (2 год.)	4
	Тема 2. Типологія прав людини. (2 год.)	4
ДРН – 01	Змістовий модуль 2. Загальні засади та стан дотримання та реалізації прав і свобод людини та громадянина в Україні	10
ДРН – 02		4
ДРН – 06		6
	Тема 3. Загальні засади реалізації прав і свобод людини та громадянина. (2 год.)	
	Тема 4. Стан дотримання та реалізації конституційних прав і свобод людини та громадянина на сучасному етапі розвитку української державності (4 год.)	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ДРН – 03 ДРН – 04	Змістовний модуль 3 Вітчизняні механізми захисту конституційних прав і свобод людини та громадянина	27
	Тема 5. Правові засади захисту конституційних прав і свобод людини та громадянина в Україні (4 год.)	13
	Тема 6. Інституційний механізм захисту конституційних прав і свобод людини та громадянина в Україні (4 год.)	14
ДРН – 03 ДРН – 05	Змістовний модуль 4 Міжнародні механізми захисту прав і свобод людини та громадянина	27
	Тема 7. Діяльність Організації Об'єднаних Націй у напрямі захисту прав людини. (4 год.)	14
	Тема 8. Європейська система захисту прав людини (4 год.)	13
<b>СЕМІНАРИ</b>		<b>32</b>
ДРН – 02 ДРН – 03 ДРН – 04	1. Захист прав та свобод людини і громадянина в Україні органами судової влади (4 год.)	14
	2. Виконання рішень Європейського Суду з прав людини: особливості правової процедури (6 год.)	18
<b>ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ</b>		<b>16</b>
ДРН – 01 ДРН – 02 ДРН – 03 ДРН – 04	1. Практика діяльності Європейського суду з прав людини. Розгляд конкретної справи. Алгоритм подання документів до ЄСПЛ (2 год.)	8
	2. Захист порушених прав людини в суді. Аналіз судового провадження (2 год.)	8
<b>РАЗОМ</b>		<b>120</b>

## 5.2 Самостійна робота

Індивідуальне завдання: «Розроблення проекту одного з елементів наукової новизни власного дисертаційного дослідження у частині адаптації зарубіжного досвіду забезпечення прав і свобод людини до умов діяльності органів державної влади: методологічні підходи, моделі, принципи, механізми (інструментарій)».

1. Визначити відповідне наукове завдання дисертації.

2. Ознайомитись із прикладами адаптації зарубіжного досвіду гуманізації публічного адміністрування до умов діяльності вітчизняних органів публічної влади у здійснених раніше дисертаційних дослідженнях та наукових публікаціях.

3. Визначити релевантні нормативно-правові документи зарубіжних країн з питань забезпечення прав і свобод людини.

4. Розробити авторське формулювання одного з елементів наукової новизни власного дисертаційного дослідження у частині гуманізації публічної влади: методологічні підходи, моделі, принципи, механізми, методи та методики (інструментарій).

Під час презентації і захисту результатів виконання індивідуальних завдань у межах практичних занять передбачено процедуру peer-assessment (оцінювання з боку інших здобувачів освіти).

## 6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача за дисципліною.

## 6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

### *Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП»*

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

## 6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, автономії та відповідальності здобувача за вимогами НРК до 8-го кваліфікаційного рівня (для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти) під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються здобувачам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

### *Засоби діагностики та процедури оцінювання*

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів;

практичні	індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		виконання ККР під час заліку за бажанням здобувача
-----------	------------------------	--	--	--

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач під час заліку має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

### 6.3 Критерії

Реальні результати навчання здобувача ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії здобувача для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де  $a$  – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення;  $m$  – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для освітньо-наукового рівня вищої освіти (подано нижче).



**Загальні критерії досягнення результатів навчання  
для 8-го кваліфікаційного рівня за НРК  
(доктор філософії)**

<b>Опис кваліфікаційного рівня</b>	<b>Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії</b>	<b>Показник оцінки</b>
<i><b>Знання</b></i>		
<p>♦ концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності</p>	<p>Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: – спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; – критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей</p>	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення здобувача про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
<i><b>Уміння/навички</b></i>		
<p>♦ спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики; ♦ започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням</p>	<p>Відповідь характеризує уміння: – виявляти проблеми; – формулювати гіпотези; – розв'язувати проблеми; – оновлювати знання; – інтегрувати знання; – провадити інноваційну діяльність; – провадити наукову діяльність</p>	95-100
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
належної академічної доброчесності; ♦ критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь/навичок незадовільний	<60
<b>Комунікація</b>		
♦ вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому; ♦ використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях	Зрозумілість відповіді (доповіді). <i>Мова:</i> правильна; чиста; ясна; точна; логічна; виразна; лаконічна. <i>Комунікаційна стратегія:</i> – послідовний і несуперечливий розвиток думки; – наявність логічних власних суджень; – доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; – правильна структура відповіді (доповіді); – правильність відповідей на запитання; – доречна техніка відповідей на запитання; – здатність робити висновки та формулювати пропозиції; – використання іноземних мов у професійній діяльності	95-100
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<b>Відповідальність і автономія</b>		
♦ демонстрація значної авторитетності,	Відмінне володіння компетенціями: – використання принципів та методів організації діяльності команди;	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
інноваційність, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, постійна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності; ♦ здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення	– ефективний розподіл повноважень в структурі команди; – підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); – стресовитривалість; – саморегуляція; – трудова активність в екстремальних ситуаціях; – високий рівень особистого ставлення до справи; – володіння всіма видами навчальної діяльності; – належний рівень фундаментальних знань; – належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок	
	Упевнене володіння компетенціями відповідальності і автономії з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано п'ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями відповідальності і автономії (рівень фрагментарний)	60-64
Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60	

## 7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Технічні засоби навчання (комп'ютерне та мультимедійне обладнання).
2. Дистанційна платформа Moodle.
3. MS Office (застосунок Teams).

## 8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

### Методичне забезпечення

1. Право в публічному управлінні : навч. посіб. / В. Баштанник. А. Новак, Ф. Рагімов [та ін.] ; за заг. ред. В.В. Баштанника. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 408 с.

### Нормативні акти

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. зі змінами та доповненнями / URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV з змінами та доповненням / URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

3. Закон України «Про національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII з змінами та доповненням / URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
4. Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» від 06.09.2012 № 5207-VI / URL: [http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5207-17\\_4](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5207-17_4)
5. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права від 16.12.1966 /: URL: [http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995\\_043](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_043)
6. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права / [URL: [http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995\\_042](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_042)
7. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 / URL:[http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995\\_004](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004)

### Додаткові

1. Борейко А. Конституційно-правовий механізм захисту прав особи: поняття та сутність // Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова. Правознавство. – 2019. – Т. 24. Вип. 2(35). – С. 58- 65.
2. Гончаров В. Презумпція про права людини та презумпція конституційності нормативних актів // Право України. – 2015. – № 2. – С. 175-185.
3. Мартинюк Р. С. Теорія прав людини. Навчальний посібник. – Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2009. – 218 с.
4. Нелін О. Конституційний механізм захисту основних прав і свобод людини і громадянина в правовій доктрині України // Юридична Україна . – 2016. – № 5-6. – С. 9-14.
5. Права людини у фокусі новітньої історії. / за ред. Є. Ю. Захарова. – Харків: Права людини, 2013. – 420 с.
6. Проти катувань. Міжнародні права людини: терміно-поняттєвий інструментарій дослідження та викладання / П. Рабінович // Право України. – 2015. – №2. – С. 9-24. 5
7. Троян Я. Інститут забезпечення конституційних прав і свобод: поняття, основні ознаки // Підприємництво, господарство і право. – 2018. – № 6. – С. 210-215.
8. Шуміло І.А. Міжнародна система захисту прав людини. Навчальний посібник. – Київ: Видавництво «ФОП Голембовська О.О», 2018. – 168с.
9. Юзефів А. Конституційні гарантії забезпечення прав і свобод людини й громадянина // Порівняльно-аналітичне право. – 2018. – № 1. – С. 74-77.
10. Cranston Maurice. Human Rights: Real and Supposed / Maurice Cranston // Political Theory and the Rights of Man [edited by D. D. Raphael]. —Bloomington: Indiana University Press, 1967. – Pp. 43-51.
11. Clapham, A. Human Rights: A Very Short Introduction / A. Clapham. – Oxford: Oxford University Press, 2017. – 3 193 p.
12. Donnelly, J. Universal Human Rights in Theory and Practice / J. Donnelly. – 2d ed. – Ithaca, New York: Cornell University Press, 2017. – 290 p.
13. History of the League of Nations (1919-1946). URL: [https://www.unog.ch/80256EDD006B8954/\(httpAssets\)/36BC4F83BD9E4443C1257AF3004FC0AE/%24file/Historical\\_overview\\_of\\_the\\_League\\_of\\_Nations.pdf](https://www.unog.ch/80256EDD006B8954/(httpAssets)/36BC4F83BD9E4443C1257AF3004FC0AE/%24file/Historical_overview_of_the_League_of_Nations.pdf). 6 25.

14. Joseph S. The United Nations and human rights / S. Joseph, S. Kyriakakis // Research handbook on international human rights law / ed by S. Joseph, A. McBeth. – Cheltenham, UK ; Northampton, MA : Edward Elgar, 2010. – Pp. 1–35.

### **Інформаційні ресурси**

1. <http://www.echr.coe.int> Європейський Суд з прав людини
2. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main> Сайт Верховної Ради України (законодавство)
3. <http://pravoua.com.ua/> Сайт журналу «Право України»
4. <http://www.ligazakon.ua/> Головний правовий портал України
5. <http://www.nbu.gov.ua/>

**Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни  
«Права і свободи людини»  
для здобувачів третього (наукового) рівня вищої освіти спеціальності  
281 Публічне управління та адміністрування**

Розробник:  
Баштанник Віталій Володимирович

В редакції автора

Підготовлено до виходу в світ  
у Національному технічному університеті  
«Дніпровська політехніка».  
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842  
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19